

Міністерство охорони здоров'я України  
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця  
Стоматологічний факультет

## МАТЕРІАЛИ

науково-практичної конференції  
за міжнародної участі  
«Актуальні питання сучасної стоматології»,  
присвяченої 100-річчю стоматологічного факультету  
Національного медичного університету  
імені О.О. Богомольця

Київ  
Видавництво “КНИГА-ПЛЮС”  
2021

УДК 616.31:378.4 (042.5)  
М43

Матеріали науково-практичної конференції за міжнародної  
участі «Актуальні питання сучасної стоматології», присвяченої  
100-річчю стоматологічного факультету Національного  
медичного університету імені О.О. Богомольця  
18-19 березня 2021 р., м. Київ

Укладачі: Канюра О.А., Біденко Н.В., Філоненко В.В.

ISBN 978-966-460-136-5

© Канюра О.А., Біденко Н.В.,  
Філоненко В.В., 2021

Конференцію внесено до Реєстру з'їздів, конгресів, симпозіумів та конференцій Міністерства освіти і науки України (Державна наукова установа «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації») 2021 рік (Посвідчення № 432 від 29 вересня 2020 р.).

### Організатори конференції:

- Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, стоматологічний факультет



### Співорганізатори:

- Асоціація стоматологів України
- Українська Асоціація черепно-щелепно-лицевих хірургів
- Українська Асоціація профілактичної та дитячої стоматології
- Українська Асоціація стоматологічної освіти



ADE-UA

**Організаційний комітет науково-практичної конференції за міжнародної участі «Актуальні питання сучасної стоматології», присвяченої 100-річчю стоматологічного факультету Національного медичного університету імені О.О. Богомольця:**

- *Ю.Л. Кучин* – ректор університету, професор
- *О.А. Канюра* – проректор з науково-педагогічної та лікувальної роботи, професор
- *С.В. Земсков* – проректор з наукової роботи та інновацій, професор
- *Р.Л. Скрипник* – проректор з науково-педагогічної роботи, міжнародних зв'язків та європейської інтеграції, професор
- *Н.В. Біденко* – декан стоматологічного факультету, професор

- *А.В. Борисенко* – завідувач кафедри терапевтичної стоматології, професор
- *В.О. Маланчук* – член-кореспондент НАМН України, завідувач кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії, професор
- *В.П. Неспрядько* – завідувач кафедри ортопедичної стоматології, професор
- *О.В. Савичук* – завідувач кафедри дитячої терапевтичної стоматології та профілактики стоматологічних захворювань, професор
- *П.С. Фліс* – завідувач кафедри ортодонтії та пропедевтики ортопедичної стоматології, професор
- *Л.М. Яковенко* – завідувач кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії дитячого віку, професор
- *А.В. Копчак* – директор Стоматологічного медичного центру, професор
- *Я.А. Кульбашина* – професор кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії
- *Л.О. Хоменко* – професор кафедри дитячої терапевтичної стоматології та профілактики стоматологічних захворювань
- *І.Л. Скрипник* – доцент кафедри ортодонтії та пропедевтики ортопедичної стоматології
- *В.В. Філоненко* – заступник декана стоматологічного факультету, доцент
- *О.І. Коваль* – заступник декана стоматологічного факультету, професор
- *А.О. Мельник* – заступник декана стоматологічного факультету, доцент
- *Є.І. Марцинюк* – в.о. голови студентської ради стоматологічного факультету
- *А.О. Крупич* – голова Студентського наукового товариства імені О.А. Киселя стоматологічного факультету

*Усі публікації наведено зі збереженням наукових думок і творчих рішень авторів. Організаційний комітет не завжди поділяє думки авторів публікацій. Жодну публікацію не можна копіювати, дублювати та використовувати в будь-якому вигляді без письмової згоди авторів та видавців Матеріалів конференції.*

### **ОРГКОМІТЕТ ВИСЛОВЛЮЄ ЩИРУ ПОДЯКУ**

***керівництву Національного медичного університету імені  
О.О. Богомольця, лекторам, авторам публікацій за підтримку  
та участь в роботі науково-практичної конференції***

<b>ЗАСТОСУВАННЯ CAD/CAM ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ПРОЕКТУВАННЯ РЕЗЕКЦІЙНОГО ЕНДОПРОТЕЗУ ПІДБОРІДНОЇ ДІЛЯНКИ НИЖНЬОЇ ЩЕЛЕПИ</b>	
Дворник В.М., Кузь Г.М., Єрис Л.Б., Тесленко О.І., Тумакова О.Б., Кузь В.С. ....	248
<b>ВІДМІННІСТЬ АЛЬВЕОЛІТУ ВІД ЛУНОЧКОВОГО БОЛЮ</b>	
Джавдіасл А., Рибачук А.В. ....	250
<b>ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ СОРБЦІЙНО-АПЛІКАЦІЙНОЇ ТЕРАПІЇ</b>	
Дікова І.Г., Печковський К.Є., Захарова С.М. ....	252
<b>ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ ЦИРКОНІЄВИХ ДЕНТАЛЬНИХ ІМПЛАНТАТІВ У ХІРУРГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ</b>	
Дмитришин Ю.Б., Панькевич В.В., Пуцько З.П. ....	255
<b>ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕТОДУ РЕПЛІК ДЛЯ ПРИЖИТТЄВОГО ВИЗНАЧЕННЯ ЗМІН ПОВЕРХНІ ЕМАЛІ ВІТАЛЬНИХ ЗУБІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕННЯ У СКЕНУВАЛЬНОМУ ЕЛЕКТРОННОМУ МІКРОСКОПІ</b>	
Довганик В.В., Синиця В.В. ....	257
<b>СУЧАСНІ П'ЄЗОХІРУРГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЛІКУВАННІ ЗАХВОРЮВАНЬ КІСТОК ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВОЇ ДІЛЯНКИ</b>	
Єгізарян О.Г. ....	259
<b>ОЦІНЮВАННЯ КЛІНІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ЛІКУВАННЯ ГІПЕРЧУТЛИВОСТІ ЗУБІВ НА ТЛІ РЕЦЕСІЇ ЯСЕН</b>	
Іваницька О.С., Іваницький І.О., Буханченко О.П., Гаврильєв В.М., Розколупа О.О. ....	261
<b>СТАН МІНЕРАЛЬНОГО ОБМІНУ В КІСТЦІ АЛЬВЕОЛЯРНОГО ВІДРОСТКУ ЩУРІВ ПРИ ВПЛИВІ ВНУТРІШНЬОУТРОБНОЇ ГІПОКСІЇ ТА КАРІЄСОГЕННОГО РАЦІОНУ</b>	
Іванов В.С. ....	263
<b>ПОЄДНАНІ ПРОЯВИ СКРОНЕВО-НИЖНЬОЩЕЛЕПНИХ РОЗЛАДІВ: СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТА СТРАТЕГІЯ УПРАВЛІННЯ</b>	
Клочан С.М. ....	266
<b>КОМПЛЕКСНЕ ЛІКУВАННЯ ХРОНІЧНОГО ГЕНЕРАЛІЗОВАНОГО ПАРОДОНТИТУ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ФОТОДИНАМІЧНОЇ ТЕРАПІЇ</b>	
Кокарь О.О., Дементьєва О.В. ....	268
<b>СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ПРОФІЛАКТИКУ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ СЕРЕД ВАГІТНИХ</b>	
Коленко Ю.Г., Колесник К.В. ....	271
<b>LOCAL IMMUNITY OF THE ORAL CAVITY IN PATIENTS WITH GENERALIZED PERIODONTITIS AND BRONCHIAL ASTHMA</b>	
Kolenko Y.G., Lynovytska O.V., Timokhina T.O. ....	272

**Висновки.** Виникнення та поширеність карієсу у вагітних, що мають тенденцію до зростання, зумовлені: спадковістю, загальносоматичною патологією, прийомом лікарських препаратів, соціальними та демографічними критеріями, екологічними чинниками. Основною причиною захворювань порожнини рота у вагітних потрібно вважати мікробну флору ротової порожнини, що змінюється під впливом загальних і місцевих чинників, тому такі жінки мають бути включені в групу ризику щодо розвитку стоматологічних захворювань та належним чином освіджені про чинники ризику, методи профілактики та наслідки, які можуть настати внаслідок можливого впливу комплексу чинників патологічних станів на їхнє стоматологічне здоров'я.

Застосування комплексного підходу за прикладом білоруських колег спільно з законодавчим урегулюванням державою низки дій, спрямованих на виховання освіченого населення щодо профілактики стоматологічних захворювань у цілому, можна як мінімум перейняти й Україні, а ліпше доповнити і розробити найефективніші методики, взявши за основу такий підхід.

## **LOCAL IMMUNITY OF THE ORAL CAVITY IN PATIENTS WITH GENERALIZED PERIODONTITIS AND BRONCHIAL ASTHMA**

**Kolenko Y.G., Lynovytska O.V., Timokhina T.O.**

**Bogomolets National Medical University, Department of Therapeutic Dentistry  
Kyiv, Ukraine**

Numerous studies have shown a close relationship between general diseases of the body, damage to hard tissues of teeth and the state of periodontal tissues [1, 3, 8]. Inflammatory processes in the oral cavity can be the first clinical signs of disorders in various somatic pathologies. For combined pathology, the course of diseases is characterized by interrelationships due to the presence of a close functional connection between the affected organs. The frequency and intensity of periodontal disease increasing proportionately to the duration and severity of the underlying disease.

Bronchial asthma (BA) – one of the most important medical and social problems; in order to control its correct course, inhaled glucocorticosteroids (ICS) are used, that have a basic anti-inflammatory effect. However,

improper inhalation technique or not flushing the residues of the substance from the oral cavity after inhalation of the drug leads to secondary lesions of the mucous membrane of the oropharynx with the development of oral candidiasis or to increased manifestations of generalized periodontitis (GP).

It is beyond doubt that immune system and local immunity factors first that being involved in the development and progression of generalized periodontitis (GP) [11].

Objective of this work is to determine the indices of local immunity in patients with GP with concomitant BA.

**Materials and methods.** To achieve this goal, were examined 78 patients with GP at the age from 42 to 60 years (average age was  $52.7 \pm 4.6$  years). I group consisted of 37 people with GP II, who had persistent BA of mild or moderate severity and were taken ICS as basic therapy, group II – 41 people with GP II degree who did not have BA. The groups were randomized by age and sex. All patients gave a voluntary informed permission to participate in the study. The diagnosis and severity of GP were established in accordance with the classification of M.F. Danilevsky, 1994 [3]. Dental status was determined according to generally accepted dental techniques with mandatory questioning and examination of patients. All patients underwent a comprehensive examination of the state of periodontal tissues and assessed using following indices: hygienic – Green-Vermillion (IH-DI-S and IH-CI-S); 1964; PMA index modified by Parma (1960), periodontal - PI (Russell, 1956) and IR (S.H. Ramfjord, 1959); bleeding (BI) by H.R. Muhlemann, A.S. Mazor (1958). The depth of periodontal pockets was calculated as an average value based on the results of determination at 6 points that surrounding each tooth. Tooth mobility was determined in points – from 0 to 3 (according to Miller's scale as modified by Fleszar, 1980). All patients underwent immunological examination with determination of the level of pro- and anti-inflammatory cytokines by enzyme immunoassay according to the method of the manufacturer "Pro Con" (Russia) in saliva.

Statistical data process was carried out by the methods of variation statistics using the Microsoft XP «Excel» application package, as well as using the special program «STATGRAPHICS Plus version 2.1».

**Results and discussions.** In patients with GP and concomitant asthma, were found high indicators of hygiene, as well as significantly increased indices reflecting inflammatory phenomena in the periodontium, namely, PMA and BI, that might be associated with the pharmacological

effects of ICS. In both groups of patients were increasing an indicator of tooth mobility. It was discovered that the unified indicators for assessing the periodontal status (PI and IR indices), characterizing dystrophic inflammatory disorders, were statistically higher in the first group of patients. In the first group of patients, a significantly higher level of IL-4 was found in the oral fluid with significantly reduced concentration of IFN- $\gamma$ . The increased concentration of IL-4 in the oral fluid is apparently due to both the local influence of ICS, which have a local anti-inflammatory effect, and the predominance of the T-helper 2 link of the immune response as a key link in the pathogenesis of BA. At the same time, undoubtedly, a negative side effect of ICS is a decrease in the level of IFN- $\gamma$  in the oral fluid, which may contribute to more severe manifestations of the course of GP.

**Conclusions.** In patients with generalized periodontitis and concomitant bronchial asthma against the background of high indicators of hygiene indices, were found significantly higher indices, that reflect inflammatory phenomena in the periodontium, namely PMA and IB. Changes in local indicators oral immunity are deep and specific in nature and manifest pronounced imbalance in the level of T-helper 1 and T-helper 2 derived cytokines.

## References

1. Abayev Z.M. Sovremennyye metody lecheniya i profilaktiki zabolevaniy parodonta / Z.M. Abayev, D.I. Domashev, M.K. Antidze, O.A. Boriskina // Stomatologiya. – 2012. – №4. –S. 72–74.
2. Danilevskiy N.F., Borisenko A.V. Zabolevaniya parodonta. – K.: Zdorov'ya. – 2000. – 462s.
3. Iqbal P.S. Assessment of systemic inflammatory markers in patients with aggressive periodontitis / P.S.Iqbal, SN.Khan, M.Haris //Journal International Oral Health. –2015.–№7.– P.48–51.
4. Yucel-Lindberg T. Inflammatory mediators in the pathogenesis of periodontitis /T.Yucel-Lindberg, T. Båge// Expert Review Molecular Medicine.–2013.–№8.–P.75–78.